

Єпископ Віктор Бедь: Свята рівноапостольна Велика княгиня Київська Ольга — мудра правителька та духовна провісниця подальшого розвитку християнства в Русі-Україні

✙ **Віктор Бедь,**
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Ужгород
11 липня 2026 року

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа!

Всечесні отці!

Дорогі брати і сестри у Христі!

Високодостойні українські воїни-захисники!

Сьогодні Свята Православна Церква України молитовно вшановує пам'ять святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги (між 880 та 920 — 11 липня 969), Правительки Русі (945 — 964), у святому Хрещенні — Олени (957 — за іншими літописними версіями — 955).

Її ім'я навіки вписане золотими літерами не лише в історію Української держави, але й у духовний літопис Української Церкви. Вона стала однією з найвидатніших жінок української історії — гідною дружиною, люблячою

матір'ю і бабусею, мудрою правителькою, далекоглядною державницею, глибоко віруючою християнкою та однією з найвизначніших будівничих церковного життя Русі-України.

Недаремно Свята Церква прославляє її як **рівноапостольну**.

Це один із найвищих титулів церковної честі, яким вшановуються ті, хто своїм життям, вірою, подвигом і служінням став співпрацівником Божого Промислу у спасінні людей та утвердженні Христової Церкви.

Однак, дорогі брати і сестри, щоб повною мірою зрозуміти велич духовного подвигу святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги, необхідно побачити її місце і в багатовіковій історії Української Церкви.

Свята Ольга не принесла християнство на наші землі.

Світло Христового Євангелія засяяло на давніх українських землях значно раніше.

За церковним Переданням, після Різдва Христового та зішестя Святого Духа на святих апостолів у день святої П'ятидесятниці Господь благословив наші землі апостольською місією святого апостола українського Андрія Первозваного (між 6–10 — 60–67), який, починаючи з 33 року після Різдва Христового, благовістив Слово Боже народам давньої Скіфії, благословив київські гори та прорік, що на цих благословених землях засяє благодать Божа.

Від апостольських часів християнська віра поступово поширювалася серед населення наших земель, співіснуючи з традиційними духовними віруваннями східнослов'янських племен.

Упродовж наступних століть на українських землях діяли християнські громади, розвивалося церковне життя, а одним із найдавніших організованих осередків церковного життя стала Скіфська єпархія, яка засвідчила давність і безперервність християнської традиції на нашій землі.

Наступною визначною віхою в історії церковного будівництва Русі-України стало служіння святого блаженного Оскольда (перша половина IX століття — 882), Великого князя (кагана) Київського (орієнтовно 860 — 882) із правлячої династії Кия.

Саме за його правління у 860–862 роках було започатковано новий етап організованого життя Української (Руської) Церкви з митрополичим осідком у Києві.

Отже, до часу діяльності святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги на Русі вже існували християнські громади, сформована церковна традиція та духовний досвід життя у Христі.

Саме тому велич святої Ольги полягає не в тому, що вона започаткувала християнство на Русі, а в тому, що, прийнявши святе Хрещення, вона всім своїм життям стала мудрою правителькою-християнкою, ревною захисницею Церкви, її покровителькою та послідовною продовжувачкою великої справи, яку Господь уже звершував на давній українській землі.

Саме через непохитну віру, щиру молитву, мудре державницьке служіння і особистий приклад святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги Господь продовжив звершувати Свій спасительний Промисел щодо Русі-України, готуючи її до великої історичної події — загальнодержавного утвердження християнської віри за святого рівноапостольного Володимира (між 955–963 — 15 липня 1015), Великого князя Київського, її онука, який завершив справу, до якої Господь упродовж століть готував наш народ.

Після трагічної загибелі свого чоловіка — Ігоря (878 — 945), Великого князя Київського (912 — 945) — свята рівноапостольна Велика княгиня Київська Ольга прийняла на себе важкий тягар державного правління і відповідальність за долю Русі.

Господь наділив її мудрістю, твердою волею та державницьким розумом.

Вона зміцнила княжу владу, упорядкувала державне управління, розвивала дипломатичні відносини з іншими державами, дбала про внутрішній мир, добробут народу та зміцнення Русі.

Проте одним із найважливіших її рішень стало не політичне, а духовне рішення. Вона відкрила своє серце для Христа.

Прийнявши святе Хрещення, княгиня Ольга глибоко усвідомила істину, яка не втратила свого значення і сьогодні: жодна держава не може бути по-справжньому сильною, якщо її життя не ґрунтується на Божій Істині, правді, справедливості, моральності та любові.

Недаремно Господь Ісус Христос навчає:

- ***«Шукайте ж найперше Царства Божого і правди Його, а все це вам додасться» (Мт. 6:33).***

Саме тому вона всіляко підтримувала християнські громади, сприяла подальшому розвитку Української (Руської) Церкви, утверджувала християнські моральні засади у державному управлінні та власним прикладом засвідчувала силу живої віри.

Особливого значення набуває і той факт, що свята Ольга не втратила віри навіть тоді, коли її син Святослав (між 935 – 942 — 972), Великий князь Київський (945 — 972) не прийняв Христового вчення.

Вона не впала у відчай.

Святе Письмо нагадує нам:

- **«Безперестанку молитесь» (1 Сол. 5:17).**

І вона не припинила молитися. Вона не перестала довіряти Божому Промислу. І Господь почув її молитви.

Те, що не здійснилося через сина, Господь звершив через онука.

Саме святий рівноапостольний Великий князь Київський Володимир завершив ту величну духовну справу, яку Господь послідовно звершував через апостольське благовіщення святого апостола українського Андрія Первозванного, через багатовікове служіння Скіфської єпархії, через церковне будівництво святого блаженного Оскольда, Великого князя (кагана) Київського, та через духовний подвиг святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги.

Так Господь, упродовж багатьох століть, готував Русь-Україну до загальнодержавного утвердження християнської віри.

Дорогі брати і сестри!

Життя святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги навчає нас великої духовної істини: Господь змінює історію людства через людей, які безмежно довіряють Йому.

Бо, як говорить Святе Письмо:

- **«Коли Господь дому не буде, даремно працюють будівничі його» (Пс. 126(127):1).**

Свята рівноапостольна Велика княгиня Київська Ольга за свого життя не побачила всіх плодів своєї праці. Але вона залишила після себе найцінніше — живу віру, непохитну надію, жертвну любов, мудре державне служіння та духовний приклад для наступних поколінь.

Саме тому й сьогодні її життя залишається дороговказом для кожного державного діяча, кожного християнина і кожного українця.

Особливо актуально звучить її подвижницький приклад у наші дні.

Україна переживає один із найважчих періодів своєї багатовікової історії. Уже понад дванадцять років триває російська збройна агресія проти нашої держави. Український народ зі зброєю в руках відстоює свою свободу,

державну незалежність, територіальну цілісність, суверенітет і право на власне майбутнє.

Ми з глибокою вдячністю схиляємо голови перед світлою пам'яттю всіх полеглих Героїв України, які віддали найдорожче — своє життя — за свободу Української держави, за свій народ і за право майбутніх поколінь жити у вільній незалежній Україні.

Ми підносимо свої молитви за всіх українських воїнів-захисників, які сьогодні мужньо боронять нашу Батьківщину від російських загарбників.

Молимося за поранених, за військовополонених, за всіх постраждалих від цієї страшної війни.

Просимо Все милостивого Господа зміцнити їх духовно і тілесно, дарувати їм силу, мужність, незламність духу, Своє небесне благословення і всесильну допомогу.

Свята рівноапостольна Велика княгиня Київська Ольга своїм життям нагадує нам, що любов до Бога нерозривно поєднується з любов'ю до своєї Батьківщини, свого народу і своєї Церкви.

Бо справжня християнська віра народжує відповідальність:

- за чистоту власної душі;
- за свою сім'ю і родину;
- за свою державу;
- за свою Церкву;
- за свій народ.

Недаремно святитель Іоан Золотоустий повчає:

- ***«Ніщо так не зміцнює народ, як благочестя його людей.»***

Тому нехай приклад святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги надихає всіх нас жити за святими Заповідями Божими, берегти духовну і національну єдність української нації, зміцнювати Православну Церкву України, любити свою Батьківщину, чесно служити Українській державі та своєму народові й залишатися вірними Христовій Істині за будь-яких життєвих випробувань.

Нехай же молитвами святої рівноапостольної Великої княгині Київської Ольги Господь благословить Україну, зміцнить Православну Церкву України, дарує мудрість українському народові, мужність нашим воїнам-захисникам, вічне блаженне упокоєння всім полеглим Героям України,

визволення полоненим, зцілення пораненим, а нашій Українській державі — справедливий, безпечний, тривалий і Богом благословенний мир.

Нехай же кожен із нас, наслідуючи святу рівноапостольну Велику княгиню Київську Ольгу, буде вірним Богові, Українській державі, Православній Церкві України та своєму українському народові.

Свята рівноапостольна Велика княгине Київська Ольго, моли Бога за Україну, за українських воїнів-захисників, за Православну Церкву України, за всіх наших рідних і близьких та за всіх нас!

Амінь.